

6 Aralık 2023 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, genel olarak Kasım ayında değişim göstermedi

FAO Gıda Fiyatları, Kasım ayında, Ekim ayına göre revize edilen Ekim seviyesinden değişim göstermeyerek ortalama 120,4 puan oldu ve bitkisel yağlar, süt ürünleri ve şeker fiyat endekslerindeki artışlar tahıl ve et fiyatlarındaki düşüşleri dengeledi. Endeks bir yıl önceki seviyesinin %10,7 (14,4 puan) altında gerçekleşti.

FAO Tahıl Fiyatları, Kasım ayında, Ekim ayına göre %3,0 (3,7 puan) düşüş göstererek 121,0 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %19,4 (29,1 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası tahıl fiyatları ise aylık %5,6 düşüşle en fazla düşüş gösterdi. Düşüşte uluslararası mısır fiyatlarındaki keskin düşüş etkili oldu; Arjantin'deki çiftçilerin satış faaliyetlerindeki artış ve üretim tahmininin yukarı doğru revize edildiği ABD'deki mevsimsel olarak artan arzın aşağı yönlü baskısı da bunu destekledi. Diğer iri taneli tahılların yanı sıra uluslararası arpa fiyatları düşerken sorgum fiyatları hafifçe artış gösterdi. Uluslararası buğday fiyatları da Kasım ayında %2,4 oranında düşüş gösterdi. Bu düşüş, esas olarak Arjantin ve Avustralya'da artan mevsimsel arz, hasatlardaki ilerleme ve Rusya Federasyonu'nun devam eden güçlü rekabeti nedeniyle gerçekleşti. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi, menşeler ve pazar segmentleri arasındaki zıt fiyat hareketlerinin ortasında Kasım ayında aylık bazda sabit kaldı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Kasım ayında, Ekim ayına göre %3,4 (4,1 puan) artış göstererek 124,1 puan olarak gerçekleşti. Fiyat endeksindeki artış, düşük soya ve kolza yağı fiyatlarını fazlasıyla telafi eden yüksek uluslararası palmiye ve ayçiçek yağı fiyatlarından kaynaklandı. Uluslararası palm yağı fiyatları, önde gelen ithalatçı ülkelerin daha aktif alımları ve büyük üretici ülkelerdeki mevsimsel olarak düşük üretimin etkisiyle Kasım ayında %6,0'dan fazla artış gösterdi. Uluslararası ayçiçek yağı fiyatları da, büyük oranda devam eden istikrarlı ithalat alımlarının desteğiyle ılımlı bir artış gösterdi. Uluslararası soya yağı fiyatları, Brezilya'daki düşük soya fasulyesi üretim beklentilerinin etkisini aşarak, küresel ithalat talebinin azalması nedeniyle hafif düşerken, dünya arzının bol olması dünya kolza yağı fiyatlarının düşmesine katkıda bulundu.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Kasım ayında, Ekim ayına göre %2,2 (2,5 puan) artış göstererek 114,2 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,9 (23,2 puan) düşüş gösterdi. Kasım ayında, tereyağı ve yağsız süt tozu için uluslararası fiyatları, Kuzeydoğu Asyalı alıcılardan gelen yüksek ithalat talebi, sınırlı stoklar ve Batı Avrupa'daki kış tatili öncesinde artan iç talep nedeniyle artış gösterdi. Aynı faktörler tam yağlı süt tozu fiyatlarını da yükseltti; ancak Asyalı alıcılardan gelen talebin sürekli olarak düşük olması ve Okyanusya'daki istikrarlı üretim faaliyetleri aylık artışı sınırladı. ABD dolarının euro karşısında zayıflaması da uluslararası süt ürünleri fiyatlarındaki artışa katkıda bulundu. Uluslararası peynir fiyatları, Batı Avrupa'da mevsimsel olarak sıkışık süt teslimatlarına rağmen, özellikle çedar peyniri olmak üzere ihraç edilebilir yüksek bulunabilirlik nedeniyle düşme eğilimini sürdürdü.

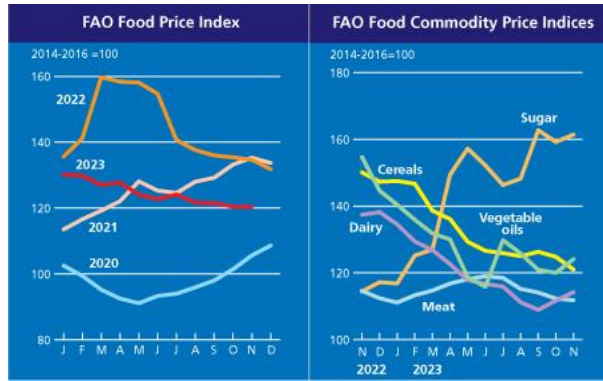
FAO Et Fiyatları, Kasım ayında, Ekim ayına göre %0,4 düşüş göstererek 111,8 puan olurken, bu durum kümes hayvanı, domuz ve büyükbaş hayvan eti fiyatlarındaki küçük düşüşlerin yansımaysdı ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,4 (2,8 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası kümes hayvanı eti fiyatlarındaki düşüş, birçok ülkede kuş gribi salgınlarından kaynaklanan üretim zorluklarına rağmen, başta Brezilya olmak üzere artan arzın yansımaysdı. Domuz eti fiyatları, kış tatili öncesinde Avrupa'da iç satışlarda yaşanan artışa rağmen, Asya pazarlarında ithalat talebindeki kalıcı durgunluk ve bazı ihracatçılarda ihraç edilebilir bol miktarda malzeme olması nedeniyle düşüş gösterdi. Brezilya ve Okyanusya'dan gelen bol miktardaki ihraç edilebilir arz, uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları üzerinde baskı oluşturdu. Buna karşılık küçükbaş hayvan eti fiyatları, çoğunlukla döviz hareketlerinin etkisiyle hafifçe artış gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Kasım ayında, Ekim ayına oranla %1,4 (2,2 puan) artış göstererek 161,4 puan olarak son iki aydan beri devam eden artışını sürdürdü ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %41,1 (47,0 puan) artış gösterdi. Kasım ayında fiyatlardaki artış büyük ölçüde, El Niño olayıyla bağlantılı şiddetli kuru hava koşulları nedeniyle önde gelen iki ihracatçı olan Tayland ve Hindistan'daki üretim beklentilerinin kötüleşmesi nedeniyle mevcut sezonda küresel ihracat bulunabilirliğine ilişkin artan endişelerden kaynaklandı. Brezilya'dan gelen nakliye gecikmeleri ve Brezilya realinin ABD doları karşısında güçlenmesi, uluslararası şeker fiyatlarındaki genel artışa katkıda bulundu. Brezilya'daki güçlü üretim temposu ve uluslararası ham petrol fiyatlarındaki düşüş aylık fiyat artışını sınırladı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

